

Cuprins

Abrevieri	IX
Introducere	1
Capitolul I. Principalele reguli ale dreptului internațional umanitar	19
Secțiunea 1. Probleme legate de izvoarele dreptului internațional	19
§1. Cutuma internațională	19
§2. Tratatul internațional. Evoluția instrumentelor convenționale în materia dreptului internațional umanitar	23
Secțiunea a 2-a. Principiul distincției	31
§1. Consacrarea juridică	31
§2. Aspecte legate de interpretare	34
2.1. Noțiunile de „civil” și „combatant”	34
2.2. Noțiunile de „obiectiv civil” și „obiectiv militar”	39
2.3. <i>Levée en masse</i> și protecția oferită persoanelor <i>hors de combat</i>	43
§3. Participarea directă la ostilități	47
3.1. Elemente generale	47
3.2. Noțiunea de „ostilități”	49
3.3. Noțiunea de participare „directă”	50
3.4. Sfera temporală a participării directe la ostilități	54
§4. Problema combatanților „ilegali” sau „neprivilegiați” în relație cu principiul distincției	59
§5. Sinteza problemelor ridicate de principiul distincției	63
Secțiunea a 3-a. Principiul proporționalității	66
§1. Noțiune. Fundamentul juridic	66
§2. Relația dintre proporționalitatea în cadrul <i>jus in</i>	

VI *Aplicarea normelor DIU în cazul operațiunilor antiteroriste*

<i>bello</i> și proporționalitatea în cadrul <i>jus ad bellum</i>	70
§3. Probleme legate de interpretarea principiului proporționalității	76
§4. Probleme privind proporționalitatea în cadrul operațiunilor antiteroriste	80
§5. Principiul precauției	84
Secțiunea a 4-a. Regimul juridic al prizonierilor de război.....	94
§1. Elemente introductive.....	94
§2. Esența problemelor legate de statutul de prizonier de război	95
§3. Poziția juridică în conformitate cu a Treia Convenție de la Geneva și prevederile Primului Protocol Adițional	100
§4. Garanții.....	104

Capitolul II. Reguli despre reguli. Posibile repere în interpretarea normelor dreptului internațional umanitar 110

Secțiunea 1. Problemele de interpretare la care trebuie să răspundem.....	110
Secțiunea a 2-a. Teoriile etice.....	112
§1. Evoluția conceptelor referitoare la limitarea folosirii forței <i>in bello</i>	112
1.1. Fundamentarea noțiunii de „vină”	112
1.2. Concepția lui Grotius și Vattel	117
1.3. Principiul „dublului efect”. Fundamentul și critica acestuia din punct de vedere etic	119
§2. Raportarea teoriilor etice la problemele de interpretare	128
2.1. Utilitarismul	129
2.2. Teoria dreptului natural	133
2.3. Teoria contractului social	137
Secțiunea a 3-a. Teoriile juridice	141
§1. Rolul teoriilor juridice	141
§2. Divergența tradițională: dreptul natural și pozitivismul	144
§3. Realismul juridic	151
§4. Interpretarea dreptului internațional din perspectiva teoriilor juridice	156
§5. Concluzii cu privire la problemele de interpretare	165

Capitolul III. Probleme ridicate de acțiunea Statelor Unite ale Americii în cadrul operațiunilor antiteroriste	169
Secțiunea 1. Problema detenției persoanelor implicate în activități teroriste	170
§1. Poziția administrației Bush.....	171
1.1. Adoptarea Ordinului militar din 13 noiembrie 2001	171
1.2. Fundamentarea teoretică a lui John C. Yoo.....	174
1.3. Consecințele fundamentării teoretice asupra tratamentului persoanelor în detenție	179
§2. Reacția instanțelor din Statele Unite	184
2.1. Reacția față de poziția administrației Bush.....	184
2.2. Continuarea jurisprudenței în timpul administrației Obama	188
§3. Poziția administrației Obama	193
3.1. Evoluția pozitivă. Poziția de principiu	193
3.2. Provocările legate de National Defense Authorisation Act	198
3.3. Închiderea facilităților din Afganistan	202
Secțiunea a 2-a. Problema atacurilor direcționate împotriva unor persoane	206
§1. Elemente ale situației de fapt	206
1.1. Relevanța utilizării avioanelor fără pilot.....	207
1.2. Prezentarea evolutivă a acțiunilor Statelor Unite	210
1.3. Tipologia operațiunilor	212
1.4. Posibile daune colaterale	214
§2. Poziția Statelor Unite	217
Secțiunea a 3-a. Considerații juridice cu privire la poziția Statelor Unite	224
§1. Legitima apărare.....	224
§2. Consimțământul statului de teritoriu	233
§3. Sfera noțiunii de „conflict armat”	240
3.1. Formularea problemei	240
3.2. Analiza juridică a noțiunii de „conflict armat” ...	242
3.3. Încadrarea conflictului în care sunt implicate Statele Unite	246
3.4. Criticile față de poziția Statelor Unite. Punctul de vedere al Raportorului Consiliului Drepturilor Omului	250

VIII *Aplicarea normelor DIU în cazul operațiunilor antiteroriste*

§4. Regulile fundamentale ale dreptului internațional umanitar	255
4.1 Relevanța juridică a utilizării avioanelor fără pilot	255
4.2. Persoanele care pot fi atacate	258
4.3. Problema daunelor cauzate civililor	261
Secțiunea a 4-a. Concluzie cu privire la propunerile de interpretare a dreptului formulate de Statele Unite	263
Capitolul IV. Probleme ridicate de acțiunea Israelului în cadrul operațiunilor antiteroriste	267
Secțiunea 1. Principalele trăsături ale acțiunilor Israelului ...	267
Secțiunea a 2-a. Relevanța conflictului din Liban 2006 pentru dreptul internațional umanitar	269
§1. Elemente de fapt	269
§2. Relevanța pentru regulile dreptului internațional umanitar	271
Secțiunea a 3-a. Conflictul din Gaza din decembrie 2008-ianuarie 2009	274
§1. Reperetele situației de fapt	275
§2. Poziția Israelului cu privire la interpretarea regulilor dreptului internațional umanitar	277
§3. Considerații ale Comisiei de Anchetă cu privire la „noile reguli ale dreptului umanitar”	280
Secțiunea a 4-a. Relevanța incidentului flotei umanitare din Gaza din 2010	285
§1. Principalele trăsături ale incidentului	285
§2. Elemente ale situației de fapt	286
§3. Relația dintre dreptul mării și dreptul internațional umanitar	288
§4. Evaluarea juridică a situației de fapt	293
Secțiunea a 5-a. Practica Israelului în ceea ce privește atacurile direcționate împotriva unor persoane	299
§1. Principalele repere ale politicii Israelului în materie	299
§2. Relevanța Hotărârii Înaltei Curți a Statului Israel în cazul <i>Comitetul Public împotriva Torturii c. Guvernul Statului Israel</i>	307
Concluzie	313
Bibliografie selectivă	323